

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

สังคมไทยในปัจจุบันได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เป็นการพัฒนาไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวิทยาการ การพัฒนาดังกล่าวจำเป็นจะต้องอาศัยพื้นฐานของความสงบเรียบร้อยในบ้านเมืองและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นปัจจัยหลัก แต่ในความเป็นจริงสภาพสังคมปัจจุบันประชาชนประสบปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวันมากมาย สาเหตุหนึ่งซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ทำลายความสงบสุขและสร้างความเสียหายให้แก่ประชาชนและสังคมคือปัญหาอาชญากรรม ทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเมื่อความเจริญของสังคมและเทคโนโลยีมีความเจริญมากขึ้นเท่าใด พฤติกรรมในการประกอบอาชญากรรมจะมีความหลากหลายและวิวัฒนาการมากขึ้นควบคู่กันไป ไม่ว่าจะเป็นอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน เช่น การลักทรัพย์ การฉ้อโกงทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ และอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคคล เช่น คดีฆ่าผู้อื่น ข่มขืนกระทำชำเรา ทำร้ายร่างกาย เป็นที่ยอมรับกันว่าไม่มีสังคมใดที่ปราศจากอาชญากรรม

อาชญากรรมเป็นสิ่งทำลายความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม ซึ่งปัจจุบันจะเห็นได้ว่าปัญหาอาชญากรรมได้ทวีความรุนแรงขึ้นเป็นอย่างมาก ปรากฏเป็นข่าวในสื่อต่าง ๆ เป็นประจำทุก ๆ วัน และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งอาชญากรรมเป็นเครื่องชี้วัดทางสังคม (Social Indicators) กล่าวคือ เป็นดัชนีวัดความเจริญหรือความเสื่อมของสังคมนั่นเอง ตลอดจนแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสังคม สังคมที่มีพัฒนาการที่สมดุล ประชาชนมีหลักประกันความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นอย่างดี ในขณะที่สังคมกำลังพัฒนาหรือด้อยพัฒนาจะประสบปัญหาด้านสถิติอาชญากรรมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว (ปิยะ โดสกุลวงศ์, 2541, หน้า 1)

การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมจึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญของรัฐ โดยมีสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้รับผิดชอบนโยบายของรัฐไปใช้ในการปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (ชาย เสวีกุล, 2511, หน้า 30) ในการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน ซึ่งก็คือผู้ที่ดำรงตำแหน่งรองสารวัตรสอบสวน สารวัตรสอบสวน หรือตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เรียกว่า “พนักงานสอบสวน” จะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ทำการสอบสวน คือสอบปากคำผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา พยาน และรวบรวมพยานหลักฐานทางคดี

ทั้งหมด โดยมีความเห็นวินิจฉัยรูปคดีจากพยานหลักฐานว่าควรสั่งฟ้องหรือควรสั่งไม่ฟ้อง ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดหรือไม่ (กิตติศักดิ์ ปลาทอง, 2537, หน้า 2)

การสอบสวนถือเป็นหัวใจในการปฏิบัติงานของตำรวจ เป็นการรวบรวมพยานหลักฐาน และการดำเนินการทั้งหลายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่นที่ผู้เป็นพนักงานสอบสวนได้กระทำเกี่ยวกับความผิดของผู้ถูกกล่าวหา เพื่อทราบข้อเท็จจริงและพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมาย ซึ่งจะเห็นได้ว่าตำรวจที่ทำหน้าที่พนักงานสอบสวนคือจุดเริ่มต้นของกระบวนการยุติธรรม การตัดสินใจพิพากษาในชั้นศาลจะเป็นเช่นไรนั้น ขึ้นอยู่กับการรวบรวมพยานหลักฐานในชั้นการสอบสวนเป็นสำคัญ ดังนั้น พนักงานสอบสวนจึงต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในงานด้านสอบสวน จึงจะสามารถอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรมอย่างแท้จริง (อุคร วงศ์ชื่น, 2540, หน้า 3) การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนต่อคู่กรณีต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือพยาน จะเกี่ยวข้องต่อการอำนวยความสะดวกและกระทบถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยส่วนรวมและอยู่ในความสนใจของประชาชนทั่วไป การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนจึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของข้าราชการตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ หากพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบสามารถปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว ขยันขันแข็งและบริสุทธิ์ยุติธรรมแล้ว ประชาชนผู้ใช้บริการย่อมจะมองหน่วยงานคือสำนักงานตำรวจแห่งชาติในด้านบวก แต่หากพนักงานสอบสวนไม่สนใจการทำงาน ไม่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ใช้กิริยาวาจาไม่สุภาพ ประชาชนย่อมมองภาพพจน์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและข้าราชการตำรวจโดยส่วนรวมในด้านลบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ฉะนั้นในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนเพื่อให้ประชาชนผู้ใช้บริการเกิดความพึงพอใจจึงเป็นสิ่งที่พนักงานสอบสวนพึงกระทำ แต่จะกระทำได้หรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับตัวพนักงานสอบสวน เนื่องจากบางครั้งการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนมักพบปัญหาหรืออุปสรรค ดังที่ สถาบันมาตรฐานสากลภาครัฐแห่งประเทศไทย (2546) ได้จัดทำระบบมาตรฐานสากลของประเทศไทย ด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของการปฏิบัติงาน (Thailand International Public Sector Standard Management System and Outcomes) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ระบบข้อมูลที่มีมาตรฐาน หมายถึง ระบบข้อมูลของหน่วยงานที่ประกอบด้วย เกณฑ์มาตรฐานรวม 9 ด้าน ได้แก่ 1) ความครอบคลุมของข้อมูล 2) ความรวดเร็ว 3) ความถูกต้อง 4) ความเชื่อมโยง 5) ความทันสมัยของข้อมูล 6) ความน่าเชื่อถือ 7) ความสามารถในการเข้าถึง 8) ความสามารถในการตรวจสอบ 9) การมีส่วนร่วมในกระบวนการข้อมูล

2. ระบบการสื่อสารที่มีมาตรฐาน หมายถึง ระบบการสื่อสารของหน่วยงาน ที่ประกอบด้วย เกณฑ์มาตรฐานรวม 10 ด้าน ได้แก่ 1) การสื่อสารภายในหน่วยงาน 2) การสื่อสารระหว่างหน่วยงาน 3) องค์การกับประชากรเป้าหมาย 4) เนื้อหาการสื่อสาร 5) การนำเสนอ 6) ระบบเครือข่ายการสื่อสาร 7) การพัฒนาสื่อ 8) วัสดุอุปกรณ์ 9) บุคลากร ด้านการสื่อสาร 10) แผนงานสื่อสาร

3. ระบบการตัดสินใจที่มีมาตรฐาน หมายถึง ระบบการตัดสินใจของหน่วยงาน ที่ประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐานรวม 10 ด้าน ได้แก่ 1) ประสิทธิภาพ 2) การกระจายอำนาจ 3) ทันทต่อเหตุการณ์ 4) ความเป็นประชาธิปไตย 5) สัมฤทธิ์ผล 6) การยอมรับจากผู้ร่วมงาน 7) การยอมรับจากประชาชน 8) ลดความสูญเสีย 9) ลดความขัดแย้ง 10) โครงสร้างระบบ การตัดสินใจ

4. ระบบการพัฒนามูลฐานที่มีมาตรฐาน หมายถึง ระบบการพัฒนามูลฐานของ หน่วยงานที่ประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐานรวม 10 ด้าน ได้แก่ 1) การนิเทศงาน 2) ระบบคุณธรรม 3) จริยธรรม 4) สมรรถนะของเจ้าหน้าที่ 5) ประสิทธิภาพ 6) ประสิทธิผล 7) ระบบการประเมิน สัมฤทธิ์ผล 8) ทักษะและพฤติกรรม 9) จิตสำนึกในการบริการประชาชน 10) ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและงาน

5. ระบบการตรวจสอบถ่วงดุลที่มีมาตรฐาน หมายถึง ระบบการตรวจสอบถ่วงดุลของ หน่วยงานที่ประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐานรวม 10 ด้าน ได้แก่ 1) การตรวจสอบแผนงาน 2) การตรวจสอบผลงาน 3) การตรวจสอบภายใน 4) การมอบอำนาจการตรวจสอบ 5) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ 6) ระบบผู้ตรวจการ 7) การพัฒนาองค์การตรวจสอบ 8) ระบบข้อมูลการตรวจสอบ 9) ระบบวิชาชีพผู้ตรวจสอบ 10) สมรรถนะหน่วยงานตรวจสอบ

6. ระบบการมีส่วนร่วมที่มีมาตรฐาน หมายถึง ระบบการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน ที่ประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐานรวม 6 ด้าน ได้แก่ 1) หน่วยงานที่เข้าร่วม 2) ระดับการมีส่วนร่วม 3) ลักษณะการมีส่วนร่วม 4) กิจกรรมการมีส่วนร่วม 5) สภาพแวดล้อมที่อำนวย 6) ความคาดหวัง ของกลุ่มเป้าหมาย

7. ระบบการบริการภาคเอกชนและประชาชนที่มีมาตรฐาน หมายถึง ระบบการบริการ ภาคเอกชนและประชาชนของหน่วยงานที่ประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐานรวม 10 ด้าน ได้แก่ 1) ประสิทธิภาพ 2) คุณภาพ 3) ความทั่วถึง 4) ความเสมอภาค 5) ความเป็นธรรม 6) สนองตอบความต้องการ 7) สนองตอบความพึงพอใจ 8) ความต่อเนื่อง 9) ความสะดวกสบาย 10) ความพร้อมให้บริการ

8. ระบบการประเมินผลที่มีมาตรฐาน หมายถึง ระบบการประเมินผลของหน่วยงานที่ประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐานรวม 9 ด้าน ได้แก่ 1) ประสิทธิภาพ 2) ประสิทธิผล 3) ความก้าวหน้า 4) ความสอดคล้อง 5) ความยั่งยืน 6) ผลกระทบ 7) ความสัมฤทธิ์ 8) ความประหยัด 9) ความพึงพอใจ

9. ระบบการคาดคะเนและแก้ไขวิกฤตที่มีมาตรฐาน หมายถึง ระบบการคาดคะเนและแก้ไขวิกฤตของหน่วยงานที่ประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐานรวม 8 ด้าน ได้แก่ 1) การวิจัยและพัฒนา 2) การข่าว 3) การประชาสัมพันธ์เชิงรุก 4) การยอมรับเทคโนโลยี 5) ระบบสัญญาณเตือนภัย 6) ระบบข้อมูลการตัดสินใจ 7) มาตรการกฎหมาย 8) การพัฒนาทีมงาน

10. ระบบวัฒนธรรมและจรรยาวิชาชีพที่มีมาตรฐาน หมายถึง ระบบวัฒนธรรมและจรรยาวิชาชีพของหน่วยงานที่ประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐานรวม 7 ด้าน ได้แก่ 1) วัฒนธรรมการบริหาร 2) การตอบสนองความต้องการ 3) ความรับผิดชอบต่อสังคม 4) มาตรฐานการปฏิบัติ 5) ความเป็นวิชาชีพ 6) การควบคุม 7) การพัฒนาวิชาชีพ

11. ผลผลิต ผลลัพธ์ ผลลัพธ์ขั้นปลายที่มีมาตรฐาน หมายถึง ผลผลิต ผลลัพธ์และผลลัพธ์ขั้นปลายของหน่วยงานที่ประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐานของผลผลิต 5 ด้าน ได้แก่ 1) ปริมาณ 2) เวลา 3) ค่าใช้จ่าย 4) คุณภาพ 5) ความพึงพอใจ

ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยเฉพาะผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวน นั้นพบเจอปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานมากมาย ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ สติพร ปึงโพธิ์ (2545) พบว่าปัญหาเรื่องวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานการป้องกันและปราบปรามในหน่วยงานยังไม่เพียงพอ งานวิจัยของ วรธนะ อินทร์ทอง (2530) ที่พบว่าปัจจัยด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้สำหรับการสอบสวน พยานบุคคลในคดีอาญาของพนักงานสอบสวนตำแหน่งรองสารวัตรสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลมีไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน งานวิจัยของ กัญชล อินทราราม (2543) พบว่าจำนวน ยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิงไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนอาชญากรรมข้ามชาติของข้าราชการตำรวจในงานสืบสวน วรธนะ อินทร์ทอง (2530) ที่พบว่าปัจจัยด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้สำหรับการสอบสวน พยานบุคคลในคดีอาญาของพนักงานสอบสวนตำแหน่งรองสารวัตรสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลมีไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน และงานวิจัยของ สุรพงศ์ อุษะเจริญ (2543) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสระแก้ว เกี่ยวกับปัจจัยภายนอกของพนักงานสอบสวนพบว่าส่วนใหญ่อุปกรณ์เครื่องใช้ในการทำงานไม่เพียงพอ จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาหลักในการปฏิบัติงานของตำรวจ ดังนั้นผู้วิจัย

จึงเห็นว่าควรจะได้มีการศึกษาถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบงานสอบสวนต่อไป

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกโดยรวม
2. เพื่อเปรียบเทียบองค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามระดับสถานี ปริมาณคดีสอบสวน และจังหวัดที่ตั้ง

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลการศึกษานี้จะทำให้ทราบถึงอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาการปฏิบัติงานสอบสวนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานของพนักงานสอบสวนต่อไป
2. ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถนำมาประมวลหาแนวทางแก้ไขอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน อีกทั้งเสนอแนะการปรับปรุงการสอบสวนของพนักงานให้พัฒนายิ่งขึ้นต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. องค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก อยู่ในระดับใด
2. องค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามระดับสถานี ปริมาณคดีสอบสวน และจังหวัดที่ตั้ง แตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

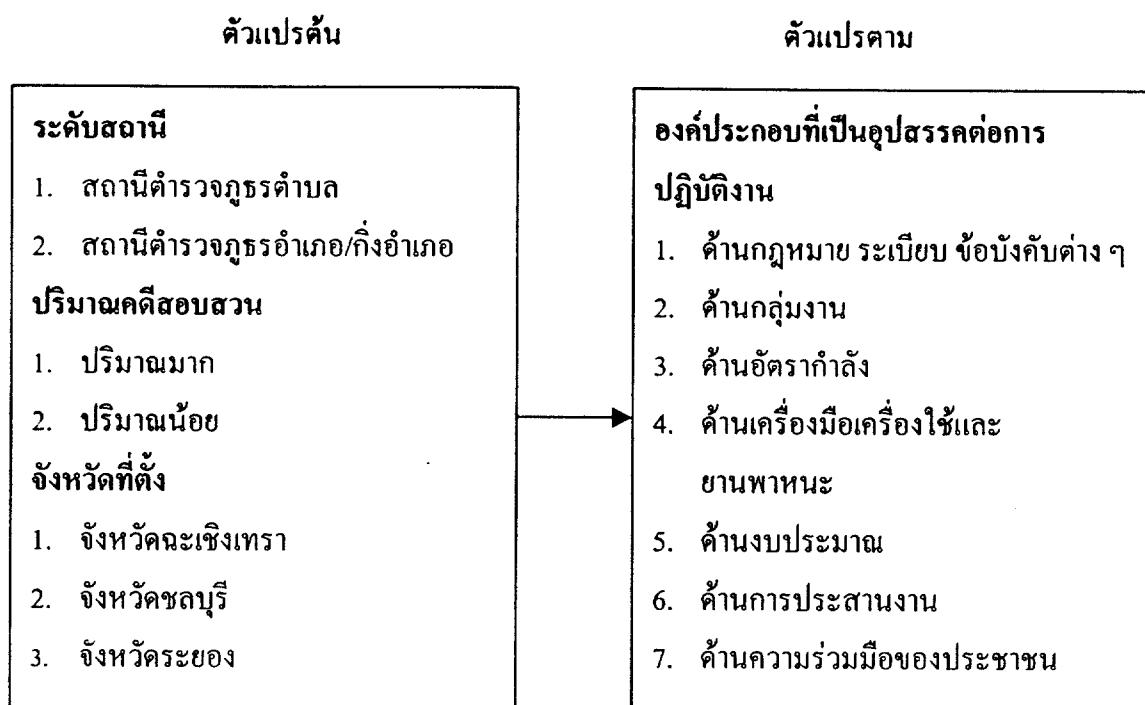
1. องค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามระดับสถานี แตกต่างกัน

2. องค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีดำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามปริมาณคดีสอบสวน แตกต่างกัน
3. องค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีดำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามจังหวัดที่ตั้ง แตกต่างกัน

กรอบความคิดในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาองค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีดำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยใช้แนวคิดของ สง่า ควงอัมพร (2526, หน้า 41-42) เกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคที่มักพบในการดำเนินการสอบสวน ใน 5 ด้าน คือ ด้านระบบงานเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับ ด้านกำลังเกี่ยวกับพนักงานสอบสวนมีจำนวนไม่เพียงพอ ด้านเครื่องมือเครื่องใช้และยานพาหนะ ด้านการประสานงาน และด้านความร่วมมือของประชาชน กรอบแนวคิดของ สถิตพร ปู่โพธิ์ (2545) เกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม 6 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านเทคโนโลยี ด้านความร่วมมือของประชาชน ด้านการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และด้านปัจจัยแวดล้อม และกรอบแนวคิดของ สมिति สารอด (2542) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน ส่วนปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการใน 9 ด้าน คือ ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ด้านปริมาณงาน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านเครื่องมือเครื่องใช้สภาพหน่วยงาน ด้านอัตรากำลัง ด้านลักษณะผู้บังคับบัญชา ด้านการขาดการประสานงาน ด้านงบประมาณรายได้ และด้านการประชาสัมพันธ์หน่วยงาน

ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดดังกล่าวข้างต้นมาบูรณาการเป็นองค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในด้านกฎหมายระเบียบข้อบังคับ ด้านกลุ่มงาน ด้านอัตรากำลัง ด้านเครื่องมือเครื่องใช้และยานพาหนะ ด้านงบประมาณ ด้านการประสานงาน และด้านความร่วมมือของประชาชน โดยตัวแปรที่ต้องการศึกษาประกอบด้วย ระดับสถานี ปริมาณคดีงานสอบสวน และจังหวัดที่ตั้งของสถานีดำรวจภูธร ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาองค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก ใน 7 ด้าน ดังนี้ ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ด้านปริมาณงาน ด้านอัตรากำลัง ด้านเครื่องมือเครื่องใช้และยานพาหนะ ด้านงบประมาณ ด้านการประสานงาน และด้านความร่วมมือของประชาชน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก รวม 51 สถานี สถานีตำรวจภูธรละ 2 คน รวม 102 คน

2.3 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำนวน 80 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามจังหวัดที่ตั้ง และระดับสถานีตำรวจ

3. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ศึกษารั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

3.2 ตัวแปรอิสระ

3.2.1 ระดับสถานี

3.2.1.1 สถานีตำรวจภูธรตำบล

3.2.1.2 สถานีตำรวจภูธรอำเภอ/กิ่งอำเภอ

3.2.2 ปริมาณคดีสอบสวน

3.2.2.1 ปริมาณน้อย

3.2.2.2 ปริมาณมาก

3.2.3 จังหวัดที่ตั้ง

3.2.3.1 จังหวัดฉะเชิงเทรา

3.2.3.2 จังหวัดชลบุรี

3.2.3.3 จังหวัดระยอง

3.3 ตัวแปรตาม

3.3.1 องค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

3.3.1.1 ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ

3.3.1.2 ด้านกลุ่มงาน

3.3.1.3 ด้านอัตรากำลัง

3.3.1.4 ด้านเครื่องมือเครื่องใช้และยานพาหนะ

3.3.1.5 ด้านงบประมาณ

3.3.1.6 ด้านการประสานงาน

3.3.1.7 ด้านความร่วมมือของประชาชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. องค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน หมายถึง คุณลักษณะที่ร่วมกันก่อให้เกิดปัญหาหรือข้อขัดข้องที่ขัดขวางการปฏิบัติงานมิให้ดำเนินไปด้วยดีหรือบรรลุมิติประสงค์ของการสอบสวน วัดได้จากความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานสอบสวน ใน 7 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ หมายถึง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตามมาตราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพนักงานสอบสวน และคดีอาญาต่าง ๆ

1.2 ด้านกลุ่มงาน หมายถึง จำนวนคดีที่มีผู้มาร้องทุกข์และพนักงานสอบสวนได้รับเรื่องไว้ดำเนินการ

1.3 ด้านอัตราค่าจ้าง หมายถึง จำนวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวน เทียบกับปริมาณงาน

1.4 ด้านเครื่องมือเครื่องใช้และยานพาหนะ หมายถึง วัสดุอุปกรณ์และยานพาหนะที่พนักงานสอบสวนใช้ในการปฏิบัติงาน ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องถ่ายภาพเอกสาร วิทยุสื่อสาร รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เป็นต้น

1.5 ด้านงบประมาณ หมายถึง จำนวนงบประมาณที่ทางรัฐจัดสรรให้กับงานสอบสวน เทียบกับปริมาณงาน

1.6 ด้านการประสานงาน หมายถึง การขอความร่วมมือในการประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อรวบรวมพยานหลักฐาน

1.7 ด้านความร่วมมือของประชาชน หมายถึง ประชาชนที่ให้ความร่วมมือกับตำรวจในการมาเป็นพยานในคดีที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องหรือรู้เห็นเหตุการณ์ในขณะเกิดเหตุ

2. พนักงานสอบสวน หมายถึง พนักงานซึ่งกฎหมายให้อำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อันเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด และเพื่อที่จะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ ในที่นี้หมายถึงข้าราชการตำรวจระดับรองสารวัตรสอบสวน ระดับสารวัตรสอบสวนที่ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนในสถานีดำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก

3. ระดับสถานี หมายถึง หน่วยงานที่มีเขตอำนาจการรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดให้หรือตามประกาศจัดตั้งสถานีตำรวจภูธรของกระทรวงมหาดไทย แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

3.1 สถานีตำรวจภูธรตำบล หมายถึง สถานีตำรวจภูธรที่มีเขตอำนาจการรับผิดชอบและเขตพื้นที่ปกครองในการปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาภายในเขตพื้นที่ของตำบลต่าง ๆ ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดให้

3.2 สถานีตำรวจภูธรอำเภอ/กิ่งอำเภอ หมายถึง สถานีตำรวจภูธรที่มีเขตอำนาจการรับผิดชอบและเขตพื้นที่ปกครองในการปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาภายในเขตพื้นที่ของอำเภอหรือกิ่งอำเภอนั้น ๆ ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดให้

4. ปริมาณคดีสอบสวน หมายถึง จำนวนคดีที่มีผู้มาแจ้งความและพนักงานสอบสวน ได้รับแจ้งความและดำเนินการสอบสวน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

4.1 ปริมาณคดีน้อย หมายถึง จำนวนคดีที่มีผู้มาแจ้งความน้อยกว่าค่าเฉลี่ย

4.2 ปริมาณคดีมาก หมายถึง จำนวนคดีที่มีผู้มาแจ้งความมากกว่าค่าเฉลี่ยหรือ เท่ากับค่าเฉลี่ย

5. เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก หมายถึง พื้นที่พัฒนาใน 3 จังหวัด ของภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง

6. อุปสรรคในการปฏิบัติงาน หมายถึง ปัญหาหรือข้อขัดข้องที่ขัดขวางการปฏิบัติงาน ไม่ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งในงานวิจัยนี้จะวัดจากความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงาน สอบสวน โดยสะท้อนอุปสรรคในการปฏิบัติงานจากคำตอบที่แสดงว่ามีปัญหาหรือไม่มีปัญหา